

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
LÉKAŘSKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ**

Oponentský posudek disertační práce

Název práce: Komplexní skupinová terapie obezity a její vliv na vybrané antropometrické a posturální parametry

Autor: MUDr. Stanislav Horák

Vedoucí práce: prof. MUDr. Eliška Sovová, PhD., MBA

Oponent: Doc. MUDr. Vlasta Tošnerová, CSc.

Význam práce a zvolené téma:

Téma hodnocené disertační práce je aktuálně zvolené, protože obezita je celosvětovým problémem, jednak působí zdravotní stav (hlavně metabolický syndrom) a dále působí posturální a pohybové problémy, které mohou vést k disaptabilitě a tím snížení kvality života obézních jedinců. Proto se stává ve svém důsledku i problémem socioekonomickým. Téma celé práce je velmi aktuální. Mimo jiné také proto, že prozatím v této oblasti je málo prací, které by se věrohodným a akceptovatelným způsobem zabývaly pohybovými koordinačními schopnostmi obézních pacientů. Neméně je dále velmi cenná pohybová intervence, tj. skupinová terapie obezity.

Z tohoto pohledu je tedy volba tématu práce vysoce žádoucí a potřebné.

Vyjádření k postupu řešení problému, použitým metodám a splnění cíle:

Autor disertační práce velmi vhodným způsobem vybral antropometrická měření a dále se zaměřil na vyšetření na posturografu. Využil dynamický počítačový posturograf (DPP) a vybral vhodné softwary, jednak pro určení reaktibility a jednak pro „motor control test“ (MCT). Měření bylo děláno na dostatečném počtu jedinců, před intervencí a po intervenci.

Výsledky a konkrétní přínos:

Doktorand získal velké množství naměřených parametrů, které byly dále staticky vyhodnoceny. Výsledky potvrdily statisticky významně zadaný cíl, že komplexní terapeutická intervence obézních s využitím uvedených metod, měla pozitivní vliv na pacienty ve sledovaných parametrech. Na základě získaných výsledků je možno konstatovat, že cíl práce byl splněn.

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE LÉKAŘSKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ

Mimořádnost této práce spočívá v tom, že dosažené výsledky prokazují jednoznačně pozitivní vliv skupinové terapie obezity jak na antropometrické, tak i na posturální parametry. Signifikantně pozitivní výsledky ovlivnily obezitu, která přináší metabolická rizika, což je dobře známo, ale zapomíná na postižení pohybového aparátu, které je nezanedbatelnou příčinou disaptability, limitace v denních činnostech a tím kvalitu života.

Další vyjádření:

Práce je členěna, kromě anotace, úvodu a závěru, na **obecnou část, která je, stručná, výstižná a cílená k dané problematice.** Je třeba vyzvednout, že tato část není abundantní, což by řešená oblast mohla nabízet.

Praktická část dokazuje množství provedené práce, měření, jak již zmíněno výše. Dietní a pohybová intervence byla provedena formou kurzu- intenzivní redukce váhy, který je veden na Klinice tělovýchovného lékařství a kardiovaskulární rehabilitace FN v Olomouci. U popisu tohoto kurzu, je možno se domnívat, že kurz probíhal 26 týdnů? Byly prováděny průběžné kontroly, deníček je jasný, avšak není zcela jasné, kdo cvičil a edukoval a kolik kontaktního času bylo věnováno cvičebním jednotkám, v jaké frekvenci a s jakou individuální reflexí od klientů. Toto není zcela zřetelné jak v metodice (str. 55), tak v diskuzi (str. 66).

Ostatní, zejména provedené testování, je zcela jasné a zřetelné a jak již výše uvedeno, prokazuje velké kvantum vloženého úsilí se signifikantně pozitivními výsledky.

Formální stránka práce

Po formální stránce je práce uspořádaná, přehledná a jazyková úroveň je dobrá, Práce splňuje obvyklá kritéria a normy. Text je zpracován pečlivě, je vybaven kvalitními tabulkami a grafy.

Literární zdroje jsou bohaté a dobře upravené.

Otázky k obhajobě

1. Jaké jiné přístroje byste mohl použít při měření složení těla obézních klientů?
2. Můžete ještě více specifikovat kurz řízené redukce váhy?

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové, 2. 6. 2016

Doc. MUDr. Vlasta Tošnerová, CSc.

Oponentský posudek disertační práce

Název práce:

Komplexní skupinová terapie obezity a její vliv na vybrané antropometrické a posturální parametry.

Autor:

MUDr. Stanislav Horák

Odborný asistent Ústavu fyzioterapie FZV UP.

Oponent:

Doc. MUDr. Rudolf Chlup, CSc.

Ústav fyziologie Lékařské fakulty University Palackého v Olomouci a II. Interní klinika Lékařské fakulty University Palackého v Olomouci a Fakultní nemocnice Olomouc.

Práce má rozsah 159 stran, textu včetně literatury (obsah a abstrakt 12 stran, teoretická část 40 stran, praktická část 39 stran, literatura 24 stran, 48 grafů, 28 tabulek a 21 obrázků). Přehled vlastních publikací autora je v samostatné příloze na dvou stranách (celkem 12 prací).

Cílem práce je prokázat vliv komplexní skupinové terapie obézních osob na vybrané antropometrické a posturální parametry, které jsou ukazateli metabolického syndromu a kardiovaskulárního rizika. Pozornost je věnována posturální stabilitě a reaktibilitě.

Použitá metoda:

- Sledované osoby: Bylo vyšetřeno celkem 73 žen. Výsledky byly zpracovány u 53 žen, které absolvovaly celý program. Zbývajících 20 probandů program nedokončilo. Všichni probandi byli vyšetřeni před začátkem léčby a za 8 týdnů po absolvování redukčního programu. U každého byla registrována výška, tělesná hmotnost, BMI, obvod pasu. Posturální stabilita a reaktibilita byla posouzena pomocí posturografu NeuroCom.
- Uspořádání studie: Program řízené redukce hmotnosti pozůstal z následujících částí:
 1. Komplexní vstupní vyšetření včetně spiroergometrie a analýza tělesného složení na přístroji Bodystat.
 2. Edukační pohovor zaměřený na stravovací návyky.
 3. Vedení deníku, kde je registrována fyzická zátěž.
 4. Kontroly jídelníčku (4 x v průběhu kurzu).
 5. Registrace pohybových aktivit.
 6. Kontrolní vyšetření zaměřené na sledované ukazatele v 8. týdnu.
 7. Kontrolní vyšetření ve 26. týdnu.

- Statistická zpracování: Data byla registrována v MS Excel 2007. Byl použit statistický software R. Při porovnávání rozdílů byl hodnocen medián a kvartily a použit Wilcoxonův párový test. Korelační analýza byla prováděna podle Spearmana.

Závěr:

Po pečlivém zhodnocení výsledku dospívá autor k závěru, že komplexní skupinová terapie obezity je přínosem nejen k redukci tělesné hmotnosti a obvodu pasu, ale i k zlepšení posturálních ukazatelů, jako je posturální aktivita, celková práce a reaktivita.

Souhrn:

Práce je nesporným přínosem pro praktické využívání moderních metod při rehabilitaci pacientů s onemocněním pohybového ústrojí a rovněž při zvládání náročné terapie obezity a metabolického syndromu. Komplexní pohled na celou problematiku je v literatuře nepříliš často prezentován s konkrétními výsledky. Část svých poznatků již autor prezentoval na odborných fórech a ve spolupráci s dalšími spoluautory rovněž v několika publikacích (tři publikace s IF, z toho jedna v recenzním řízení).

Zpracování tématu má dostatečnou úroveň. Místy se vyskytují nepodstatné formální a stylistické nedostatky. Práci doporučuji k obhajobě, na jejímž základě má být udělen akademický titul doktor filosofie ve zkratce Ph. D., dle § 47 O vysokých školách č. 111/98 Sb.

Otázky pro autora:

1. Jak využíváte Vámi popisovaných metod při rutinní práci ve Vaší rehabilitační ambulanci?
2. Jaké jsou aktuální formy spolupráce mezi vaším pracovištěm a dalšími specializovanými pracovišti interních a chirurgických oborů (například endokrinologie, diabetologie, revmatologie, neurologie, ortopedie, pediatrie, porodnictví a gynekologie)?
3. Můžete jednoduchým způsobem porovnat výsledky Vaší skupiny s výsledky jiných autorů, kteří nepoužívali komplexního přístupu k léčbě obezity a metabolického syndromu?
4. Jaký význam přikládáte moderní farmakoterapii a bariatrii při léčbě obezity a metabolického syndromu?

V Olomouci, dne 20. května 2016

Doc. MUDr. Rudolf Chlup, CSc.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Autor: MUDr. Stanislav Horák

**Komplexní skupinová terapie obezity a její vliv na vybrané antropometrické
a posturální parametry**

Disertační práce

Vedoucí práce: prof. MUDr. Eliška Sovová, Ph.D., MBA

Oponentský posudek vypracovala:

Doc. MUDr. Dobroslava Jandová, Klinika rehabilitačního lékařství

3. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a FN KV v Praze

Praha dne 15.5.2015

Oponentský posudek

- a) Léčebnou rehabilitaci vnímá více jak 80% zdravotníků i laiků v ČR pouze jako synonymum pro léčbu bolesti páteře, u poúrazových a pooperačních stavů, u iktů a infarktů srdce a jakákoliv vědecká práce v léčebné rehabilitaci dle pravidel evidence based medicine (EBM) v oblasti interních chorob je odvážným činem. Autor si vybral velmi náročné téma. Nárůst obezity a metabolického syndromu je celosvětový, v jejich léčbě převažují nejrůznější postupy dietetické a pohybové zátěže. Pionýrským počinem autora je verifikace latentních poruch funkcí hybné soustavy a tím pádem limitů kondice, indikované pohybové zátěže u obézních. limity výzkumu.
- b) Autor prezentuje vlastní výzkum na dostatečném počtu probandů. V diskuzi porovnává údaje širokého souboru vědeckých prací doplněných vlastním komentářem. Autor prostudoval množství literatury, kde nenašel oporu pro svou práci v metodice výzkumu postury ve vztahu k obezitě a neotřelým způsobem zvolil vlastní výzkum v komplexním terapeutickém přístupu s využitím jak jednoduchých antropometrických testů tak sofistikovanou diagnostiku.
- c) Autor charakterizoval cíl disertační práce i vlastní výzkum výstižně. Členění práce je výborné, naprosto splňuje zvyklosti disertačních prací. Téma zpracoval z mnoha aspektů ovlivňujících v klinických projevech chování osob s obezitou a metabolickým syndromem (MS) zcela v intencích neurofyzilogie podle Doc. MUDr. Véleho, CSc. „periferní mozek „ (propriorecepci nosných kloubů s vlivem na posturu a lokomoci) až po únavu na centrálních synapsích a syndromu spánkové apnoe. Autor originálně propojil detekci poruch řízení postury u obézních v komplexu medicinského přístupu neuro-imuno- endokrinologie. Kladem jeho práce je i neopomenutí chronicity přítomných metabolicky indukovaných zánětů a bolestí typu low back pain v limitech kondice a tudíž i limitech terapie a limitech výzkumů.
- d) Předložená disertační práce má 159 stran včetně 205 literárních citací v Seznamu literatury, z toho je 161 zahraničních prací a 44 prací domácích autorů- převážně monografií. Jen ojedinělé práce jsou starší, naprostá většina prací je recentní s datem vydání po r. 2000, zvláště pak z posledních 5 let. Vcelku použil autor 81 internetových odkazů z celého světa. Uvedený seznam zkratk je dostatečně podrobný. Přílohy v počtu 48 grafů a ve 28 tabulkách přehledně dokladují výsledky provedených výzkumů. 21 obrázků v příloze doplňuje srozumitelný popis použitých metod, umožňuje rychlé porovnávání grafů získaných dat a ilustruje schémata.
- e) Práce autora je aktuální. Autor se věnuje tématu, které v současném přístupu k obezitě a metabolickému syndromu chybí, reaguje na multioborovou potřebu změny v terapii a nutnost hodnocení efektu terapie. Výsledky jeho disertační práce dojdou uplatnění v praxi zapracováním do účinných multioborových opatření a v argumentaci pro odklon od paušálního obecného přístupu k individuálním rehabilitačním plánům. Disertační práce autora předkládá důkazy a podklady dle pravidel EBM pro nový trend v rámci bio-psycho-sociálního kontextu komplexní rehabilitace obézních a osob s metabolickým syndromem a kardiovaskulárními riziky.

Autor disertační práce prokázal tvůrčí schopnosti, práce splňuje požadavky kladené na disertaci standardně v daném oboru. Práci k obhajobě doporučuji. Doporučuji, aby na základě úspěšné obhajoby byl MUDr. Stanislavu Horákovi udělen titul Ph.D. dle platné legislativy.

Doc. MUDr. Dobroslava Jandová, KRL 3.LF UK a FN KV v Praze, email: Dobroslava.Jandova@seznam.cz , mobil 724 068 652